

7 Zájmové vzdělávání

Dle mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED poskytují školská zařízení pro zájmové vzdělávání v České republice vzdělání na úrovni ISCED 1 (primární vzdělávání) a ISCED 2 (nižší sekundární vzdělávání). Zájmové vzdělávání tak umožňuje získat jeho účastníkům další vědomosti a dovednosti mimo školní výuku. Realizuje se podle konkrétních školních vzdělávacích programů (ŠVP), jejichž zásady jsou stanoveny v § 5 odst. 2 školského zákona a které jsou veřejným dokumentem přístupným pedagogické i nepedagogické veřejnosti. Uskutečňuje se ve školských zařízeních.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání jsou střediska volného času (SVČ), školní družiny (ŠD) a školní kluby (ŠK). Podle svého zaměření působí SVČ z převážné části pod názvem domy dětí a mládeže (DDM), případně jako stanice zájmových činností (SZČ). SVČ pracují zpravidla jako samostatný subjekt. Školní družiny a školní kluby působí především v rámci základních škol, základních škol speciálních a víceletých gymnázií. Zatímco účastníky zájmové činnosti v ŠD/ŠK jsou žáci zpravidla jedné školy, aktivit SVČ se účastní zájemci z větší oblasti (dětí MŠ, žáci ZŠ a SŠ, dospělá veřejnost).

Ve školním roce 2017/2018 realizovala Česká školní inspekce celkem 815 inspekčních akcí v subjektech poskytujících zájmové vzdělávání.

Tabulka 80

Inspekční činnost v subjektech se zařízeními zájmového vzdělávání ve školním roce 2017/2018

Druh zařízení	Počet inspekcí	Počet hospitací
ŠD/ŠK	777	1 999
SVČ	38	538
Celkem	815	2 537

Oproti školnímu roku 2016/2017 se zvýšil počet inspekcí ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání o 4,6 % a počet hospitací v nich o 3,8 %. Inspekce všech ŠD a ŠK byla realizována jako součást inspekce škol, přičemž v rámci navštívených subjektů bylo inspektováno i více zařízení zájmového vzdělávání (např. samostatné ŠD a ŠK v rámci jednoho právního subjektu). Díky tomuto uspořádání bylo možné hodnotit vhodnost začlenění zařízení zájmového vzdělávání do činnosti škol a návaznost jejich ŠVP. Z celkového počtu činily inspekce v ŠD 87,4 % a v ŠK 12,6 %. U SVČ tvořily inspekce v DDM 94,7 % a SZČ 5,3 %.

7.1

Podmínky zájmového vzdělávání

7.1.1 Zařízení a účastníci v zájmovém vzdělávání

Ve sledovaném období je patrné mírné zvyšování počtu školských zařízení pro zájmové vzdělávání zřizovaných obcemi. Jejich markantní nárůst sledujeme v privátním sektoru a církevním školství. Souvisí se vznikem nových škol i úsilím zřizovatelů zajistit celodenní vzdělávací režim pro většinu žáků (ŠD/ŠK). V případě zřizování nových SVČ zřizovatelé využívají neúplné pokrytí celého území regionu sítí středisek volného času. Z regionálního hlediska vykazují nejvyšší nárůst počtu školských zařízení pro zájmové vzdělávání kraj Středočeský (o 1,5 %) a Moravskoslezský (o 1,2 %).